

Література:

1. Кравченко В. Л. Молодіжний сегмент ринку праці: новітні тенденції та перспективи розвитку в Україні // Регіональні аспекти розвитку і розміщення продуктивних сил в Україні. – 2014. – Вип. 5. – С. 197–203.
2. Пазюк О., Пономарьова О. Проблеми безробіття в Україні // Україна: аспекти праці. – 2015. – № 2. – С. 3–10.
3. Стадник В. К., Зволінський О. В., Любаренко Г. С. Прогнозування ринку праці в контексті проблем молодіжного безробіття. – К., 2013.
4. http://www.rusnauka.com/4_SWMN_2010/Economics/58691.doc.htm Аналіз сучасного стану безробіття в Україні та перспективи його мінімізації

Козирєва Н. В., канд. філос. наук, доц.,
Бездітко А. С., Єдамова А. В., Чернишев А. С., студенти,
ф-т арх., дизайну та образотворчого мистецтва,
*Харківський національний університет
міського господарства імені О. М. Бекетова, Україна*

МІЖНАРОДНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО ЯК ЧИННИК МІСЦЕВОГО (ЛОКАЛЬНОГО) РОЗВИТКУ

Під «міжнародним співробітництвом» розуміється взаємодія міжнародних суб'єктів на засадах позитивного та адаптивного сприйняття один одного, що характеризується такою сумісністю інтересів і цілей, наслідком якої є координація та узгодження їх діяльності з реалізації спільної мети. У теорії міжнародних відносин «співробітництво» розглядається, як домінуюча в системі міжнародних відносин форма. Теза про первинність «співробітництва» в міжнародних відносинах є центральною, це аксіома для більшості концепцій міжнародної інтеграції [2, с. 485–486].

З правової точки зору, «співробітництво між державами» можна вважати одним із основних принципів міжнародного права, закріпленого Статутом ООН. Цей принцип зобов'язує держави:

- співробітничати у відповідності з цілями і принципами ООН;
- робити свій внесок у співробітництво на умовах рівності;
- сприяти взаєморозумінню, довірі, дружнім і добросусідським відносинам в умовах миру, безпеки і справедливості;
- поліпшувати добробут народів;
- ширше знайомити інші держави з власними досягненнями в економіці, науці, техніці, культурі; робити власні переваги в цих сферах надбанням інших;
- скорочувати різницю в економічному розвитку.

Співробітництво держав має бути рівноправним, справедливим, без тиску й втручання у внутрішні справи. Вигода від співробітництва повинна бути не тільки взаємною, але й для блага інших держав світового співтовариства [2, с. 485].

Отже, проаналізувавши існуючі визначення «міжнародного співробітництва», можна стверджувати, що воно здійснюється за наступними принципами: *взаємовигода; добровільність; довіра; дружні та добросусідські відносини; законність; рівність; справедливість; координованість й узгодженість дій.*

Сьогодні міжнародне співробітництво не належить виключно до компетенції державного рівня, як це було характерним для початку ХХ ст. Підтвердженням цього є дослідження науковців різних країн, які досліджують транснаціональне, транс'європейське, міжнародне співробітництво регіонів, міжтериторіальне, міжрегіональне, транскордонне співробітництво. Коротко зупинимося на розгляді цих категорій.

Швейцарський дослідник Ганс-Мартін Чуді у 2002 році запропонував використовувати таке поняття як «*транс'європейське співробітництво*» (від англ. trans-European co-operation) – для позначення (взятих всіх разом) форм співробітництва в Європі. Окрім цього, він виділяє такі відмінності при визначенні співробітництва:

- «транскордонне співробітництво» (від англ. cross-border co-operation) – розуміється бі-, три- або багатостороннє співробітництво між місцевими й регіональними органами влади (напівгромадські й приватні суб'єкти також можуть бути включені до цього контексту), що здійснюється у географічно суміжних територіях та територіях, відокремлених морем;

- «міжтериторіальне співробітництво» (від англ. inter-territorial co-operation) – розуміється бі-, три-, або багатостороннє співробітництво між місцевими й регіональними органами влади (напівгромадські та приватні суб'єкти також можуть бути включені до цього контексту), що здійснюється між несуміжними територіями;

- «транснаціональне співробітництво» (від англ. transnational co-operation) – розуміється співпраця між національними, регіональними й місцевими органами влади відповідно до транснаціональних програм та проєктів. Ця форма співробітництва охоплює великі суміжні території й включає суб'єкти щонайменше двох держав-членів ЄС або країни не членів ЄС [1, с. 15].

Міжнародне співробітництво з центрального та регіонального рівнів перейшло й на локальний (від англ. local – місцевий), з метою уникнення неточностей будемо використовувати більш звичний для української мови варіант – місцевий. Серед причин, що сприяли активній участі місцевих органів влади різних країн у цьому процесі, можна визначити наступні.

По-перше, урбанізація світу. Ця тенденція зростає в усіх країнах, що розвиваються, і це стимулює бурхливий розвиток міських територій.

По-друге, глобалізація дозволила чітко зрозуміти, що саме міста перерозподіляють природні ресурси в світі.

Нарешті, *по-третє*, міські влади розуміють, що розвиток їх громад та населених пунктів не обмежується встановленими державами межами. Місцеві влади цілеспрямовано відстоюють своє місце в світі та розвивають

міжнародні зв'язки з метою досягнення соціально-економічного благополуччя [3, с. 74–75].

При дослідженні процесу міжнародного співробітництва на локальному рівні, саме органи місцевого самоврядування відіграють ключову роль. Відтак коротко зупинимося на розгляді питання міжмуніципальних відносин, які можуть проявлятися й у вигляді «спорідненості», «побратимства», «твінінгу», «партнерства» міст.

Голландські дослідники Герріт Ян Шеп (Gerrit Jan Schep), Франк Ангенент (Frank Angenent), Єроен Вісманс (Jeroen Wismans), Міхел Хілленіус (Michiel Hillenius) у спільній науковій праці «Local Challenges to Global Change: A Global Perspective on Municipal International Cooperation» визначають поняття *міжнародне співробітництво муніципалітетів*, як логічний наслідок незворотних структурних змін у глобальному, національному та регіональному суспільстві й політиці, що одночасно виступає інструментом сталого розвитку. Серед глобальних наслідків, які спричинили розвиток міжнародного співробітництва між муніципалітетами різних країн, зазначені автори виділяють таке [4, с. 11–14]:

- корінні зміни в системах комунікацій та транспорту;
- швидка урбанізація світу;
- світові демократичні перетворення та децентралізаційні процеси ставлять перед місцевим самоврядуванням нові проблеми, які потребують від них відповідної компетенції та повноважень;
- розпад Радянського Союзу створив нові можливості для молодих незалежних країн у Центральній та Східній Європі, а також суттєво вплинув на послаблення багатьох режимів у країнах Африки, Латинської Америки тощо.

Література:

1. Мікула Н. А. Міжтериторіальне та транскордонне співробітництво : [монографія] / Н. А. Мікула. – Львів : ІРД НАН України, 2004. – 395 с.
2. Українська дипломатична енциклопедія : У 2-х т. / Редкол. : Л. В. Губерський (голова) [та ін.]. – Київ : Знання України, 2004 – Т. 2 – 812 с.
3. Шкурат І. В. Вплив глобалізації на розвиток міжнародного співробітництва українських міст / І. В. Шкурат, Н. О. Сидоренко // Державне управління та місцеве самоврядування : тези XII міжн. наук. конгр. (Харків, 29 березня 2012 р.) / ХарПІ НАДУ. – Харків : Вид-во ХарПІ НАДУ «Магістр», 2012. – С. 74–75.
4. Local Challenges to Global Change. A Global Perspective on Municipal International Cooperation [Text] / by G. J. Schep, F. Angenent, J. Wismans, M. Hillenius. – Sdu Publishers. – The Hague, 1995. – 198 p.